

MÉREGTELENÍTŐ

2017.06.szám

KEDVES OLVASÓ!

Megértél-e már olyan időt, mikor nem jó dolgok történtek Veled, és nem akart a helyzet jobbá válni? Minden bizonnyal volt ilyen. És nem értetted, de sehogy' nem akartad elfogadni, mindenáron ragaszkodtál a saját elképzelésedhez. Csak hosszú idő után láttad meg végre, hogy : „Ahá!, Hát ezért volt így! Milyen buta voltam, hogy nem láttam! ” És végre megadtad magad a történéseknek, amik aztán javadra váltak.

Mennyi minden vakká tehet bennünket! A saját elképzeléseinkhez való makacs ragaszkodás, a szembeszegülés a sorssal! A nagyon önző érdekek akarása! Szűk látókörű gondolkodásunk! Pedig mennyire lábunk alá jön az Út, ha elfogadjuk. És hirtelen minden értelmet nyer. Lehet, hogy nem azonnal, csak évek múlva látjuk be, mennyire gyengék és önzők voltunk, pedig azt hittük, jól cselekszünk!

Hát erről szól az Emmauszba menekülő két tanítvány története, akik Jézus halála után elveszítették reményüket, hitüket, nem tudták összerakni az események igazi mozgatóit. Menekültek, mentették az irhájukat. És a Mester, mint egy hozzájuk csatlakozó Idegen megmagyarázza mindazt, amit a próféták évszázadokkal előre láttak és megjósoltak Róla: „...Hogy ezeket kellett elszenvednie, hogy bemehessen dicsőségébe.”

De a sötéten látás, a félelem, a menekülés nem engedte meglátni, hogy a legnagyobb jó történt meg azon a vasárnap reggelen.(Lk 24,13-36)

Jézus feltámadása a mi örök életünk alapja, biztosítéka. Tedd el az emlékezetedbe ezt a történetet. És vedd elő, amikor nem érted az életet, és nem hiszed el, hogy ami történik, az Érted van!

Emlékezz a 2000 évvel ezelőtti eseményekre, és emlékezz saját életed példáira. Vedd le a sötétítő szemüveget, láss, higgy, remélj!

***

Lothar Zenett: Reménységben élők

Reménységből élők
sokkal
messzebbre látnak

Szeretetből élők
sokkal
mélyebbre látnak

Hitből élők
mindent
más színben látnak.

Ugye, nem szeretted hallgatni?

Igen, sokszor már szinte mérgezés tünetei mutatkoznak rajtunk világunk napi eseményeit hallgatva. Nem ígérem, hogy többé nem hozom szóba, de a nyár további részében pihentetőbb történetekkel fogunk meglepni, Kedves Olvasó. De most még fogadd el, olvasd el a következő néhány riportot, írást, hogy amennyire lehet, tisztán láss!

Az alábbi riportot **Vértesaljai László** SJ készítette a magyar állampolgárságot felvevő egyiptomi kollégájával, H.Boulad SJ-vel Rómában. H.Boulad egyiptomi jezsuita, aki egészen közelről látja az iszlámot.

Az első kérdésem az iszlám és a kereszténység közötti együttélésre vonatkozik. Hogyan lehetséges az együttélés az iszlám és a kereszténység között? Hogyan lehet ezt megélni a Közel-keleten és hogyan lehet erről tanúskodni itt, Rómában, ezen a szent helyen, a kereszténység középpontjában?

P. Boulad: - Arab országainkban már évszázadok óta együtt élünk keresztények és muzulmánok, de az a probléma, hogy amíg a társadalmi és politikai rendszerre az iszlám nyomja rá bélyegét, addig egyenlőtlen társadalomban élünk. A muzulmán lényegénél fogva, már meghatározásában magasabb rendűnek tartja magát a kereszténynél. A férfi magasabb rendű a nőnél. Tehát a muzulmánokkal az együttélés problémája az, hogy mindenkit, aki nem muzulmán, másodrendű állampolgárnak tekintenek.

P. Vértesaljai: - Hogyan viszonyul az al-Azhar (mecset és egyetem, vallási központ) a politika és vallás, a férfiak és nők közötti egyenlőség kérdéséhez?

P. Boulad: - Az al-Azhar a tiszta szunnita muzulmán tanokat képviseli. Hirdeti, hogy egy muzulmán lényegéből fakadóan magasabb rendű egy kereszténynél, a férfi magasabb rendű a nőnél és uralja őt. Egy férfinak lehet négy felesége, de egy nőnek nem lehet négy férje. Egy férfi elválhat a feleségétől, de egy nő nem válhat el a férjétől. Egy férfi tanúskodása felér két nő tanúságtételével. Más szóval az iszlám természeténél fogva egyenlőtlenséget hirdet. Ezt számításba kell venni. És amíg nem jutunk el egy olyan polgárjogi rendszerhez, amelyben a vallási tényező már nem létezik, addig továbbra is fennáll a probléma. Tehát nagyon jó, hogy együtt élünk, de amint érzékeny ponthoz érkezünk, akkor szembenállásra kerül sor. Most olyan ponton vagyunk, hogy az iszlám vagy megváltozik, és alkalmazkodik az emberi jogokhoz, vagy egy általános, mindenre kiterjedő szembenállás felé haladunk. Minden ország aláírta az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát, amelyet az ENSZ 1948-ban hirdetett ki, kivéve az 57 muzulmán országot.

P. Vértesaljai: - Mind a mai napig?

P. Boulad: - Igen, mind a mai napig. Mert nem akarják elfogadni ezt a Chartát amely ellenkezik a vallásukkal. Tehát a probléma az, hogy az iszlám egy olyan vallási rendszer, amely lényegénél fogva diszkriminál. Rendben van, elfogadom az együttélést, de csak ha mindenki egyforma jogokkal rendelke-

zik. Egy egyiptomi egyenlő egy másik egyiptomival, a nő egyenlő a férfival. De náluk ez nem megengedett. Mivel az egyiptomi alkotmány 2. cikkelye megállapítja, hogy az iszlám az egyiptomi alkotmány legfőbb eszmei forrása, ez azt jelenti, hogy már a kiindulási pont magában foglalja a diszkriminációt, amely jelen van a társadalmi élet minden szintjén. Úgyhogy nagyon szép a párbeszéd, amelyet a kereszténység folytat az iszlámmal, de ez teljesen téves már alapjában, mert nem akarják a tárgyaló asztalra helyezni az igazi problémát. Félünk, tehát lehorgonyoztunk a hazugságban, így nem lehetséges a párbeszéd. Teregezzük ki az asztalra a valódi problémákat és próbáljuk meg megoldani azokat. De ha ez nem történik meg, akkor csak egy helyben topogunk. Ez az iszlám-keresztény párbeszéd esete már 50 éve. Amióta 1965-ben a II. Vatikáni zsinat „Nostra aetate” dokumentumával elkezdődött, nem haladtunk előre egyetlen lépéssel sem. A kiinduló pontnál vagyunk. Teljes zsákutcában. Hogy miért? Mert a párbeszéd szakértői katolikus részről nem akarják meghallgatni, hogy mit mondanak a keleti keresztények, akiknek más a nyelvezetük, más a megközelítési módjuk, más az érzékenységük, és mások a tapasztalataik. A nyugati szakértők, akiket iszlamológusoknak hívnak, nem rendelkeznek **valóságos** tapasztalatokkal az iszlámot illetően. Akadémiai, elméleti, absztrakt iszlámot ismernek. Azt mondom nekik, hogy az iszlám valósága más, mint amit a könyvekben olvastok, vagy amit beszédpartneretek mond. Ferenc pápának volt bátorsága, hogy Kairóban egy beszédében érintse ezt a problémát, amikor azt mondta: a vallás kérdése Istenre vonatkozik, az állam és a társadalom kérdése pedig az emberre. Az iszlám totalizáló, totalitárius rendszerében azonban nem létezik a vallási és a polgári kettéválasztása.

P. Vérteszaljai: - Lehetséges egy lassú változás az iszlámban? A vallás és a polgári élet különválasztása?

P. Boulad: - Lehetetlen. Öt kísérlet történt erre az utóbbi két évszázadban. A XIX. század muzulmán reformációjának nagy gondolkodói voltak, mint például Muhammed Abduh és Rashid Rida. A második kísérletre, az iszlám reneszánszra a XIX. század végén került sor, amikor egy laikus eszmét hirdető mozgalom külön kívánta választani a vallást és a polgári életet. Ez azonban nem sikerült. A harmadik kísérlet a XX. század elején elindult egyiptomi nacionalista mozgalom volt, élén Saad Zaghloul politikussal, amely azt hirdette, hogy a vallás Isten ügye, Istenre vonatkozik, míg a nemzet az állampolgárok ügye. Ferenc pápa is beszélt erről Kairóban. Egy újabb kísérlet volt a szíriai és libanoni Baath mozgalom, amelyben részt vettek muzulmán és keresztény, főleg keresztény gondolkodók, akik el akarták távolítani a vallási szférát a polgári társadalomból. Ez sem vezetett semmire. Az utolsó kísérlet Mahmud Mohammed Taha szudáni sejk nevéhez fűződik. Sokak által elismert, nagy vezető személyiség volt, aki vissza akarta vezetni az iszlámot az eredetekhez, Mekkához, a 610 és 612 közötti nyitott időszakhoz. Meg akarta változtatni a Korán fejezeteinek a sorrendjét, és az erőszakos, harcos medinai szúrák, fejezetek elsőbbségét a nyitott, misztikus mekkai versekkel

akarta felcserélni. Ezért 76 éves korában, 1985. január 18.-án Khartoum főterén felakasztották.

Tehát az iszlám tíz évszázada kelepcében, egérfogóban van, nem tud belőle kiszabadulni. Mindenki, aki megpróbálta megreformálni az iszlámot – muzulmánokról beszélek - az visszautasításba ütközött. Itt van a dráma: ha az iszlám továbbra is ezt a vonalat követi, akkor egy általános összeütközés felé haladunk, nem pusztán az egyházzal, nem csak a Nyugattal, hanem Kínával, Ázsiával, a világ többi részével is. Az együttélés és a párbeszéd egyetlen lehetséges alapja az ember, az emberi jogok, az emberi méltóság, a mindenki egyenlősége.

P. Vértésaljai: - Rómából nézve van-e valamilyen sajátos szempontja ennek az együttélésnek?

P. Boulad: - Róma, mint egyház, vagy mint Olaszország fővárosa?

P. Vértésaljai: - Mint Róma püspöke.

P. Boulad: - Hihetetlen erkölcsi támpontot jelent. Ő ezt nagy bölcsességgel és óvatossággal alkalmazza, de ennél tovább kellene jutni. Azt mondanám, hogy a beszédpartnert a falhoz kell állítani és meg kell kérdezni például: igen vagy nem, ez igaz, vagy hamis? Az al-Azhar sejkje, Mohamed Ahmed at-Tajjib visszautasítja, hogy az iskolai és egyetemi tankönyvekből eltávolítsa azokat a Korán verseket, amelyek erőszakra, intoleranciára, mások gyűlöletére buzdítanak, annak ellenére, hogy a köztársasági elnök, Al-Sisi kérte több ízben is őt és az ulemák gyűlését, hogy cenzúrázzák a tankönyveket és mindezeknek a szövegeknek az oktatását. A sejk nem tette meg és nem fogja megtenni. Ezek a tankönyvek és ez a tan az egész világot befolyásolják, mert az iszlám hitszónokokat, akik az iszlámot terjesztik, Kairóban, az al-Azharban képezik ki. Tehát ha az al-Azhar nem változtat tanításán, akkor az egész világot megfertőzi ezzel az intoleranciával és ezzel a visszautasító magatartással. Másodszor, kérték az al-Azhar sejkjét, hogy ítélje el a Dáis/ISIS-t. Nem tette meg, nem akarja megtenni, nem fogja megtenni. Hogy miért? Egyszerűen csak azért, mert a Dáis a Korán hiteles másolata, a Korán gyakorlati megvalósítása. Tehát nem ítélné el a Dáist, anélkül, hogy ne ítélné el magát a Koránt, amelyből a Dáis ihletet merít, amely a forrása. Nagyon kritikus helyzetben vagyunk. Róma szerepe az lenne, hogy az iszlámot és a muzulmánokat, különösen az al-Azhar sejkjét ez elé az ellentmondás elé állítsa: akartok békében élni mindenkivel, az iszlám valóban a béke vallása?

P. Vértésaljai: - Te mindig nagyon egyenesen, őszintén beszélsz. Nem félsz attól, hogy megölnék?

P. Boulad: - Nem.

P. Vértésaljai: - Miért nem?

P. Boulad: - Engem soha nem fenyegettek meg. Soha. Sem Egyiptomban, sem Egyiptomon kívül. Azért sem félek, mert az, aki megölné, ezzel bebizonyítaná, hogy nekem van igazam. Mert bebizonyítaná, hogy az igazsággal szemben az egyetlen érv a kés. Ekkor ő hátrányban lenne. Egy érvre érvvel kell válaszolni, egy bizonyítékra egy bizonyítékot kell felmutatni. De az nem válasz, ha valaki megfenyeget, vagy megöl. Ha ez az egyetlen válaszod,

akkor az azt jelenti, hogy képtelen vagy emberi szintre helyezkedni. Ekkor teljes egészében az állatok szintjén vagyunk, a dzsungel törvényének szintjén.

P. Vértésaljai: - Ahhoz, hogy megvalósuljon az együttélés, elkerülhetetlen a párbeszéd és követve Jézust, szükség van testvéri segítségnyújtásra, befogadásra az Irgalmas Szamaritánus nevében. De mi a párbeszéd? A görög szó őszinte, nyílt beszédet jelent két fél között. Jézus nem mindig kezdett párbeszédet. Hogyan lehetséges a Ferenc pápa által kívánt párbeszéd a kereszténység és az iszlám között?

P. Boulad: - Először is létezik a mindennapi élet párbeszéde. Van egy muzulmán szomszédnőm, és szükségem van két paradicsomra, hogy megfőzzem a szószot. Bekopogok hozzá és kérek tőle, rám mosolyog, és átnyújt két, négy, hat paradicsomot. Semmi probléma. Másnap neki van valamire szüksége, eljön hozzám, én odaadom neki, amit kér, semmi probléma. Ebből a szempontból az együttélés teljesen működik. Nincs probléma.

Egy másik párbeszéd a mindennapi életen kívül, amiről éppen beszéltem, ez a szeretet párbeszéde. Én például már negyven éve a Karitásznál szolgálok. Kedvezményezettjeink 90%-a muzulmán. Tehát nincs semmiféle diszkrimináció. Nem azért segítjük a muzulmánokat, mert muzulmánok, a keresztényeket, mert keresztények, hanem mert emberek és szükségük van ránk; szerencsétlenek, segítjük őket, mert emberi lények. Legyen elegendő az emberi síkon végzett párbeszéd, kerülni kell a vallási szempontokat. Harmadszor: Egyiptomban, a katolikus iskolákban és kórházakban azok, akiknek segítséget nyújtunk, nagy többségükben muzulmánok. Katolikus iskoláink diákjainak 70%-a muzulmán, nincs semmi probléma. Ezzel szemben amint a párbeszéd teológiai síkra terelődik, háborút lobbant lánggra. Kerülni kell a teológiát. Ha teológiáról van szó, akkor a hitvédelem, az apologetika területére lépünk. Folyvást haladunk előre, de amikor a párbeszéd végkövetkeztetése ellentmond a Korán szövegeinek, akkor teljes elutasításban van részünk. Tehát nem haladunk előre. A racionális párbeszéd, ahogy azt XVI. Benedek pápa kívánta, nem létezik, mert a racionalitás csak addig működik, amíg nem jutunk el a végkövetkeztetéshez, amely ellentmond az iszlám alapvető szövegeinek. Ettől a pillanattól kezdve elutasítják, tehát nem lehet előrejutni az értelem síkján. Az észet megfojtotta az a dekrétum, amelyet a X. században hoztak, és amely kimondja, hogy az „idzstihád”, vagyis az iszlám alapvető szövegei független, szabad gondolkodás alapján történő, személyes értelmezésének kapuja végleg bezárult, tehát elutasítja az iszlám kritikai elemzését.

P. Vértésaljai: - Veszélyes lehet-e a kierőszakolt párbeszéd?

P. Boulad: - A párbeszédet nem lehet kierőszakolni. A párbeszédnek az igazságon, az őszinteségen kell alapulnia. Egyébként nem párbeszéd. Nem lehet erőltetni a párbeszédet. Tehát mi egy valódi párbeszéd közös alapja? Az igazság, vagy egy másik szempont: az emberi lény. Egyenlő-e egy ember egy másik emberrel? Vagy vannak, akik egyenlőbbek, mint mások? Egy nő

egyenlő-e egy férfival? Nem. Egy nem muzulmán egyenlő egy muzulmánal? Nem. Akkor hogyan akartok párbeszédet folytatni?

P. Vértesaljai: - Végül is a keresztény a reményből él és a jövőbe tekint.

P. Boulad: - Én hiszek az ember és az emberiség csodálatos jövőjében, mert Krisztus már megnyerte a harcot. Reménységem Krisztus végső győzelmén alapszik, mert legyőzte a világot, a bűnöket és a gonoszt. „Bízzatok, én legyőztem a világot” (Jn 16,33) – többek között ezek voltak Jézus három évig tartó apostoli életének utolsó szavai. Krisztus már legyőzte a világot. A világ, a gonosz, a bűn már legyőzött. Vége, „finita la musica” – vége a zenének. És az én reményem az, hogy tudom, hogy vége, a harcot megnyertük. Az Apokalipszis, a Jelenések, a Kinyilatkoztatás könyvének megvalósulása nem lesz más, mint egy olyan valóságnak a történelmi megnyilvánulása, amely már létezik jelenleg is a történelem, az emberek tudatának a mélyén. Más szóval, a reményem bennem él. Azért mondja Szent Pál: „a remény pedig nem csal meg” (Róm 5,5-8), mert már garanciánk van rá, hogy Krisztus legyőzte a rosszat. Tehát a reménységem alapja a hitem. A hitem.

„...Nem haragszom soha az emberekre, ha másképp vallják a dolgokat, mint én, mert tudom, az ő igazságuk is éppolyan igazság a maguk szempontjából, akár az enyém. Az élet sok apró igazsága között talán nem is az igazság a fontos. Hanem a Békesség, mellyel megszorítjuk egymás kezét az igazság fölött...” /Wass Albert/

Egy öreg indián egyszer így tanította unokáját: Fiam, minden ember szívében két farkas harcol. Az egyik farkas gonosz, ő a düh, irigység, féltékenység, rosszindulat, hazugság. A másik farkas jó. Ő a szeretet, öröm, békesség, jószág, kedvesség.

A fiú elgondolkodott. Nyugtalanul kérdezte: Nagyapa, melyik farkas fog győzni?

- Az, amelyiket eteted, fiam – felelte az öreg.

Gál Magdolna: nyers vers

fekszem hanyatt az ég alatt
fülemben folyik a könnyem
mindig csak téged kerestelek
mégsem megyek el könnyen

parttalan-gyökértelen lógázom léhán a lábam
a *semmi van*, az úr a tér ebben az én hazámban
hazajutok-e valaha, hol te vártál énrám egykor?
vagy árva, kínnal-bélelt hajó vár, közelít az aggkor?
hála, hogy te is féltél akkor, emberfia a kertben
hogy legalább félnem szabad ebben a rettenetben

meghaltam négyszer
mégsem elégszer?
hogyan bírod te *naponta*?
ezerszer-százszor oltárainkon
véred mind-mind kiontva
azt hittem, értem
pedig hát mégsem
ahogy nyel el e katlan
veled lenni a kereszten
még mindig felfoghatatlan

fekszem hanyatt az ég alatt
neked folyik a könnyem
a mennybolt most egy plafon csupán
nem tudom, hogy köszönjem

hogyan kenyér és vigasz te vagy a számban
sóvár gyönyör te vagy a vágyban
és kócska-kusza setét magamból
ámuló imádat az indulatból
valahogy megteremtesz készre
valahogy, alig veszem észre...
te, mindig-kész a meglepetésre ---

isten - isten! proszít!
és mégse...
amen!

Szép Ernő: Pitypang

Nótába nem írnak
Gomblyukba nem tűznek
Nem tesz kirakatba
A virágos üzlet
Mert te nem vagy ritka
Mert te nem vagy drága
csak az árokpartról
Nézel a világba
Mintha kis nap sütne
orcád oly szép sárga
Te pitypang,
Te pitypang virágja

Az urak, a dámák
Úgye rád se néznek
Tán le is tagadnák
Az ismeretséget
Pedig hogy meggyúrtunk
Hogy agyontépáztunk
Te kezes, te kedves
Falusi pajtásunk
Hófehér lelkedet
Szétfujtuk a nyárba
Te pitypang,
Te pitypang virágja

Ezennel én tőled
Bocsánatot kérek
Köszönöm azt a kis
Könnyű gyermekséget
Köszönöm hogy itt vagy
Lehajlok utánad
Gyere bemutatlak
A kaméliának
Csak ne vess rá bátran
Mezitlábos árva
Te pitypang,
Te pitypang virágja

Az idei Szent István könyvhét bő választékkal szolgált. A jezsuita kiadónál találtam a népszerű idős jezsuita, Boulad atya alábbi könyvét. Csak egy falatnyi ízelítővel kínállak meg Olvasó:

Henry Boulad SJ: A halálban ugyanis megszületünk – részlet

...”Valójában egyetlen emberiség létezik,, az, amely most él a földön, és magában foglalja mind az előttünk jártakat, mind az utánunk jövőket. Nem létezik más emberiség, mint amelyik most él a földön, és a tökéletes Ember felé menetel, nemzedékek hosszú során át.

Nem csak az emberiség történelmének három millió évét foglaljuk össze magunkban, hanem a kozmosz történetének 13 milliárd évét is. E fantasztikus történelemfolyam sikere vagy kudarca itt van a kezünkben. Micsoda iszonyú felelősség! A világ sorsa múlik választásainkon. Minden teremtmény velünk van, segít, hordoz, előre visz bennünket. Mélységesen bele vonódnak az emberiség nagy kalandjába., hiszen ez az ő kalandjuk is. Látom őket, ahogy lélegzet visszafojtva figyelnek bennünket, mint a szurkolók a kedvenc csapatukat. Bár úgy tűnik, csendben vannak, valójában azt kiáltozzák: „Gyerünk! Vidd sikerre a világot! Teljesítsd be a történelmet!” Valahányszor megtorpanok, hátrálok, vagy vétkezem, az egész teremtés elszomorodik: „Becsaptál. Számítottam rád, hiszen kezdedben van a sorsom.” Ha tudatára ébredünk ennek az igazságnak, bizony sújt ad az életünknek. Képesek vagyunk felnőni ekkora kihíváshoz? „Maga a természet sóvárogva várja Isten fiainak megnyilvánulását.” (Róm 8,19)...” 184.o.

Boulad atya hivatkozik Boros László magyar teológusra, aki „ abból a feltételezésből indul ki, hogy életemben legalább egyszer szükségszerűen megadatik egy olyan cselekedet véghezvitelének lehetősége, mely mindenestül összegzi teljes léteemet, magába sűríti és kifejezi egész léteemet..., amelybe egész lényemmel vonódom bele. Ezt hívja végső döntésnek. Ebben az aktusban az életem során hozott döntések halálom pillanatában – idő és örökkévalóság fordulópontján – egyetlen radikális, végleges döntéssé sűrűsödnek.

Ez a kijelentés különösnek tűnhet, ha belegondolunk, gyakran milyen elesett állapotban van egy haldokló. Hogyan lehetne képes e gyakran halálfélelemmel küzdő, összetört ember arra, hogy élete legszabadabb és legtudatosabb döntését hozza? És mégis, számtalan tapasztalat mutat arra, hogy amikor a test már elveszítette minden erejét, a szellem elképesztő világosságra tesz szert. Nemhogy alacsonyabb szintű tudatállapotról lenne szó, épp ellenkezőleg, a haldokló eszerint olyan csúcsra juthat fel, ahol egész léte mindenestül egyetlen pontban koncentrálódik. Amikor megtörténik az áttörés az örökkévalóságba, az idő megszűnik, az ember előtt pedig, mintegy hirtelen felvillanásban leperreg egész élete, és ez lehetővé teszi, hogy meg hozza azt a végső döntést, melyben egész lényével elköteleződik...” 192.o.)

Gyóni Géza: Sírvers

Hazai domb lesz vagy idegen árok,
Bús sírom füve amelyen kihajt,
Kopott fejfámon elmosódó írás
Bolygó vándornak ezt hirdesse majd:

Boldog, ki itt jársz, teéretted is
Megszenvedett, ki lent nyugszik, a holt;
Véres harcok verték fel hírét,
De csak a béke katonája volt.

IRAKBÓL HAZA TÉRVE

Böjte Csaba ferences, Sajgó Szabolcs jezsuita, Hölvényi György, az Európai Parlament képviselője, valamint a Duna World tévécsatorna két munkatársa Irakba látogattak május 6. és 9. között az üldözött keresztényekhez. Csaba testvért kérdeztük tapasztalatairól.

– A Facebook-oldalán jelezte az utazás előtt egy nappal, hogy az iraki keresztényekhez látogat. Mi volt az előzmény?

– Nekünk, ferenceseknek mindig a legkisebbeket kellene meglátogatnunk, melljük kellene odaállnunk. Jelenleg nem nagyon van kisebb az üldözött keresztényeknél. Tudjuk a médiából, milyen harcok zajlottak arrafelé, Moszulban, a Ninivei-fennsíkon. Sokféle felekezethez tartozók élnek ott, ősi egyházak vannak jelen, mutattak is nekünk sok kis templomot a 4.–5.–6. századokból.

– Milyen állapotokat találtak?

– Amikor az Iszlám Állam támadásba lendült, egész városokat pusztított el. Irak 36 milliós ország, Moszul (az egykori Ninive) a második legnagyobb városa. Néhány nap alatt bevették a várost, holott 70 ezer katona védte. Néhány ezer lázadó elűzött mindenkit, döbbenetes események voltak ezek. A helyiek azt mondják, elárulták őket: egy ekkora városban van katonai parancsnok, vannak katonák, fegyverhez szokott emberek, mégsem védték meg őket.

Moszulban még tart a háború, oda nem mentünk be, csak a felszabadított elővárosokba. Voltunk egy olyan városban, ahol korábban 50 ezer ember élt: a házakat felégették, a templomokat meggyalázták, amit lehetett, szétlőttek. Minden egyháznak vannak vértanúi. De nemcsak a keresztényekkel szemben lépnek fel, hanem minden másképp gondolkodóval, elűzték a jazidiket, a mérsékelt muszlimokat is. Szomorú volt hallani, mennyire hiányzik a tolerancia. Jártunk menekülttáborokban, voltunk menekült muszlim családoknál is.

– Milyen lélekkel, milyen reménnyel élik meg a helyi keresztények az üldöztetést?

– Moszulban 48 keresztény templom volt, most egy sincs. Gondoljunk bele a számokba: a Székelyföldön 6-700 ezer székely él. Ekkora volt Ninive népessége is: Moszulban 500 ezer, a fennsíkon 200 ezer ember élt. Néhány nap alatt elüldözték onnan ezt a tömeget: mint egy „embercunami”, úgy vonultak át Erbílbe. És ott ezt tudták kezelni: senki nincs az út szélén, mindenkinek ételt adnak, a szegényeknek kifizetik a házbért, és még muszlim családokat is támogatnak a keresztény segítő szervezetek. Elképzeltem, hogy olyan ez, mintha az egész Székelyföld bezúdulna Kecskemétre vagy Szegedre érsekestül, mindenestül...

Hosszú évek óta hadiállapotok vannak, nem most kezdődött, korábban is voltak harcok, mégis az itt élők morálisan és anyagilag is nagyon erősek. Útitársaimmal azt gondoltuk, ezt a tartást meg kellene tanulni. Nagy élmény volt számomra látni, hogy a hatalmas, szétlőtt templom mellett összegyűltek egy kisebb teremben, és elementáris erővel, átéléssel, énekléssel vettek részt a szentmisén. Jött sok népviseletbe öltözött ember, és rengeteg fiatal, gyermek. A káld pap rám bízta az Oltáriszentséget, én áldoztattam a híveit.

– Milyen alkalomból utaztak éppen ezekbe a városokba?

– Három városban tartottak ünnepi szertartást. Mindhárom főpap templomában megáldottunk több mint száz olajfacsemetét, amelyeket megkaptak a visszaköltöző családok, hogy vigyék haza, és ültessék el. Biztosan sokat gondolkoztak, mi lehet a válasz arra, hogy elűzték őket, és még mindig nem tudják, visszatérhetnek-e a városaikba. Milyen választ lehet adni erre a szörnyűsége?

Az asszír ortodox pátriárka elmesélte, hogy az egyik papját családjával együtt kirángatták a ház elé, lelőtték, lelocsolták benzinnel, és felgyújtották. Két nappal később tudtak csak odamenni a többiek, úgy találtak rájuk. A pap három ujja össze volt érintve... Mi lehet a válasz erre az erőszakra, gyűlöletre? A főpapok úgy döntöttek, hogy nem az ellenségeskedés, a bosszú útját választják, hanem a békéét. Olajfacsemetéket áldottunk meg ezekben a kormos, golyóktól pusztított, összetört szobrokkal teli templomokban. A visszaköltözők hazavitték a csemetéket: hiszik, hogy kicsi és törékeny ez a békét szimbolizáló olajfa, de ha gondozzák, talán megmarad, megéled, és gyümölcsöt hoz mindenki számára.

– Hogyan élik meg a kereszténységüket az emberek olyan helyeken, ahol kereszténynek lenni veszélyes?

– Megdöbbenett, mennyien gyűltek össze a szertartáson Karakusban. A város üres, még senki nem költözött vissza, a házak lerombolva, az üzletek kifosztva. A híveinek a felét vasárnap össze tudja nálunk gyűjteni valaki? Ott mindenki eljön, énekel, áldozik. Nemcsak a lerombolt városokban, hanem azokon a területeken is így van, amelyeket nem foglalt el az Iszlám Állam. Nagy életerő van bennük, színes keleti ruhákban, kisminkelve jönnek a lányok... Gazdag, vidám, életerős emberek élnek itt. Igényesek, szépen öltözködnek, finom ételeket esznek, szépek voltak a házaik is. Sok jó kiállítású,

erőteljes pappal találkoztunk. Az egyikük egy napig a kísérőnk volt, nem panaszkodott, viccelődött, jókedve volt.

Azt mondták, az elmúlt ezer évben legalább tizenkét ilyen pusztítás volt, gondoljunk csak az örmény népirtásra, amely a káldokat is ugyanúgy érintette. Csak a Ninivei-fennsíkon háromszáz kolostor hever romokban.

Nem beszéltek a menekülésről, a halottaikról, sorolták ugyan a mártírjaikat, ha kérdeztük, de maguktól nem erről beszéltek. Minden házon ott van a nagy kereszt. Láttam egy fiatal fiút, aki a pólója hátuljára egy nagy keresztet rajzolt. Az ajtókon ott lóg mindenütt a rózsafüzér. Egy muszlim városban, Erbilben egy domonkos nővér habitusban sétált az utcán – egy olyan városban, ahol korábban biztosan öltek meg keresztényeket. A város előtt felállítottak egy hatalmas keresztet – most éppen nem zavar senkit. Jelen van ez a kettősség, nyíltan viselik a keresztény jelképeket.

A domonkos nővérek meghívtak minket magukhoz. Hatalmas kolostorukat nemrég építették. „A hívek összedobták” – mondta a káld érsek. Tizenhat nővér mondott esti zsoltókat, sok fiatal lány eljött – olyan sokan voltak, hogy bármelyik európai kolostor szerzetesei összetennék a két kezüket, ha ezt el tudnák érni. Nem a mi kedvünkért jöttek, mi csak belecsöppentünk a szertartásukba.

– A képeken is azt látjuk, hogy a környéken még romokban hevernek városok, falvak.

– Bementünk egy asszír katolikus székesegyházba, ahol látható volt, hogy ott lőttek célba: tele van golyóval...

Láttuk a templom romjait, valamikor itt imádkoztak, énekeltek. Évszázadokat túlélte, és az emberi balgaság áldozata lett... A templomban minden szét volt lőve, az ablakkeret, az ambó tele volt lövésnyomokkal, a hangszerek, a szobrok is... Kalapáccsal szétverték a keresztet. Megrázó látni ezeket a megrongált szobrokat, a szétlőtt templomtornyot. Az asszír katolikusok csodaszép fehér márvánnyal borított székesegyházában még a falat is leöntötték fáradt olajjal, meg is gyújtották, hol megégett, hol csak lefolyt a falakon. Elégett, összetört törmelék félrelapátolva... Golyó az oltárban, az angyalt ábrázoló dombormű szárnyán... Az asszír ortodox szeminárium felégett, nem működik. Szétlőtt, imádkozó Mária-szobrot láttunk a szeminárium előtt. Nagy, kihalt város, megy az ember az úton, és senki nincs, minden ház ki van égve. Süt a nap, csiripelnek a madarak, és sehol senki... Az Iszlám Állam katonái által írt feliratok a falakon – fiatal fiúk, akik nyomot akarnak hagyni maguk után, nemcsak festékekkel, hanem bombákkal, golyószórókkal... Lakóház a templom mellett, belső udvarral, szőlőlugassal, milyen szép kis világ lehetett! Vajon hol vannak a lakóik, vissza tudnak térni ide? A romok között kávéfőző, palacsintásütő... Elmondták, hogy több száz ember volt itt, aki dialízisen élt – ők lettek a háború első áldozatai, hiszen ilyenkor megszűnik a kórházi ellátás, és végül nem marad más, csak az üszkös fal, a szegénység, a bűn, az erőszak... Az ember itt csak imádkozni tud, a Jóisten áldását kérheti, töltsse be az itt élő emberek szívét, töltsse be ezt

a tájat. Tavasz van, esett az eső, szép zöld minden, minden föld be van vetve. Ez a remény.

– Mit tudnak tenni a helyi egyházak?

– Az egyházak nagyon életerősek, gondoskodnak a menekültekről. Erbílben szerencsésük volt, mert ott élt a káld főpásztor. Ráadásul Erbíl a kurdok fővárosa. Ők az iszlám mosolygós arca – mondják róluk. Ennek valószínűleg az is az oka, hogy remélik, Európa melléjük áll, és létrehozhatják Kurdisztánt. Az erbíli káld főpásztor hihetetlen életerővel kezdte meg az újjáépítést. Az itt élő keresztényeknek már többször kellett menekülniük, több területet elhagytak, tudják, mit kell tenni: megvettek földterületeket, házakat bérelnek, a szegényebbek konténerlakásban laknak. Sátorban senki nem él már. Voltam egy majdnem ötezer fős menekülttáborban, ahol állt egy ezerfős, hatalmas mobiltemplom, amelyet vasárnap kétszer megtöltenek a hívek.

– Milyen segítséget kapnak külföldről?

– Jelen van a Szükséget Szenvető Egyház nevű szervezet, láttunk egy francia segélyszervezetet, sokat segít a Jezsuita Menekültszolgálat is. Ami különös, hogy amerikai veterán katonák is létrehozta egy segélyszervezetet, azt mondják, a lelkiismeretük megnyugtatására. Olyanok vannak benne, akik korábban részt vettek a háborúban.

Erbílben az egyetem az olasz egyház segítségével épült fel. Komoly iskola épül ugyanebben a városban magyar állami segítséggel, ősszel kezdtek el az építkezést, tavasszal át is akarják adni. Keresztények tartják majd fenn az iskolát, de nyilvános lesz, nyitott mindenki számára.

A szervezetek 250 millió eurót szeretnének összegyűjteni, hogy segítsék a keresztények hazatérését. Ebben szeretnénk mi is segíteni nekik. Az egyik főpap elementáris dühvel mondta el: Európa védi a pandákat is, ami rendben van, szereti ő is az állatokat, de hogy lehet, hogy őket nem védi meg senki? ...Mi voltunk a díszvendégek a május eleji szertartásokon, de nem volt ott senki más. Egy nyugati média sem jött el, a Duna Televízió volt az egyetlen. A nagyvilág mintha nem venne tudomást erről a szenvedésről, pedig a keresztény jelenlét itt kétezer éves.

– Mit tudunk tenni keleti testvéreinkért? És mit tanulhatunk meg tőlük?

– Az ő üzenetük a számunkra nem az összeesküvés, nem a bosszú, a vádaskodás, hanem az, hogy olajfát ültetünk vérrel áztatott szülőföldünkre. Mert hiszünk a jövőben, hisszük azt, hogy ennek a termését gyermekeink majd együtt el fogják fogyasztani. Egyfelől hihetetlenül törekeny, sebezhető a világunk. Másfelől meg kell tanulni nem nyafogni, hanem építeni!

Tanulságos kávézás...

Egyszer egy csoport öregdiák, nagy karriert befutva, összejött, hogy meglátogassa régi egyetemi tanárát. A beszélgetés hamar panaszkodásba csapott át a stresszes élet és munka kapcsán. A tanár kávé ajánlva felvendégeinek, kiment a konyhába, s egy nagy kannányi kávéval és többféle csészével tért vissza: porcelán, műanyag, üveg; néhányan simák voltak, néhány közülük drága és ritkaság volt, s szöjt, hogy mindenki szolgálja ki magát. Amikor minden diák kezében egy csésze kávé volt, a tanár így szólt:

- Megfigyeltétek, minden szép és drága csésze elkelt, hátrahagyva az olcsó, műanyag csészéket? Habár az a természetes, hogy mindenből a legjobbat kívánjátok magatoknak, egyúttal ez a problémáitok és a stresszetek forrása is. Amit valójában mindenki akart, az a kávé volt, s nem a csésze, de tudatosan a jobb csészékre vadásztatok, s egymás csészéit figyeltétek. Tételezzük fel, hogy az Élet a kávé, s a munkahelyek, a pénz, a társadalmi pozíció a csészék. Ezek csak eszközök az Élethez, de az élet minőségét nem változtatják meg. Néha azzal, hogy csak a csészére figyelünk, elmulasztjuk élvezni a benne lévő kávé.

Csoóri Sándor: Medárdi eső

Medárd nekünk megártott,
alaposan bemártott,
három hete csak zuhog,
ázik a bab s a murok,
petrezselyem zöldje is
és a holtak földje is.

Ázik, ázik a búza,
fejét a víz lehúzza,
beillene zsenge nádnek:
bokán fölül vízben állhat...

Medárd, Medárd, habókos,
hol a selyemlepke most?
Hol a futó gyíkocskák,
kik a kertem csíkozták?
És a fácánkakas hol
prüszköl, krákol, gyalogol?

Esik, esik, csak esik
kisestétől reggelig,
mintha csőrepedés volna
fönt az úrben, s reánk folya:
vagy mintha egy szálló tenger
vándorolna fölöttünk el,
s hullatná a fölösleget,
eláztatva földet, eget.

Köszönjük Olvasóinknak, hogy aktívan bekapcsolódnak az újság szerkeszté-sébe. A következő történetet, verset kérésükre közöljük, és köszönjük...

„Egy nap egy fiatal barátnőm azt kérdezte tőlem, **milyen érzés öregedni**. Meghökkenem kérdésén, mert én sosem gondoltam arra, hogy én öreg lennék. Az ifjú hölgy, látván reakciómat, rögtön zavarba jött, de megmagyaráztam neki, hogy számomra ez egy érdekes kérdés, elgondolkodom rajta, és majd később válaszolok neki.

Végül is úgy döntöttem, hogy **az öregség egy ajándék**.

Tulajdonképpen életemben most lehetek először az, aki mindig is szerettem volna lenni. Persze, nem a testem! Időnként én is kétségbeesem a ráncaim, a táskás szemem, a megereszkedett fenekem miatt. És gyakran meghökkenek azon az öreg nőn, aki visszanéz rám a tükörből (aki pont úgy néz ki, mint az anyám), de nem sokáig gyötrődöm ezek felett.

Sosem cserélném el az én nagyszerű életemet, a szerető családomat, az én csodálatos barátaimat a kevésbé ősz hajért vagy egy feszes hasért. Ahogy korosodtam, egyre kedvesebb lettem a magam számára, és kevésbé kritikus magammal szemben. A saját barátommá váltam. Nem tolom le magam, ha több süteményt eszem a kelleténél, vagy nem vetem be az ágyat, vagy megveszem azt a virágtartót az erkélyre, amire semmi szükség nincs, de jól néz ki.

Felhatalmazva érzem magam, hogy rendetlen legyek, hogy extravagáns legyek. Annyiszor megéltem, hogy legkedvesebb barátaim idő előtt elmentek; mielőtt még megérték volna azt a szabadságot, amit az öregség hoz magával.

Ki törődik azzal, hogy hajnali 4-ig olvasok, vagy játszom a computeren? Táncolhatok a régi muzsikára, ha úgy tartja a kedvem, és meg is teszem.

Sétálok a vízparton egy olyan fürdőruhában, amiben kidomborodnak a testrészeim, és önfeledten vetem bele magam a hullámokba, ha jól esik, és nem törődöm a motorcsónakokból rám vetett sajnálkozó pillantásokkal. Ők is lesznek öregek.

Tudom persze, azt is, hogy időnként feledékeny vagyok. És hát van is néha mit elfelejteni az életből. De azért a legfontosabb dolgokra emlékszem.

Hát igen, életem során azért megtört néhányszor a szívem. Hogyne tört volna meg, amikor elveszítesz valakit, akit szerettél, amikor egy gyerek szenved, vagy elüti a cicádat egy autó? De a megtört szív az, ami erőt ad és megértést és részvétet kelt. Egy olyan szív, mely sosem szenvedett, érzéketlen maradt minden iránt, az sosem fog örömet érezni a tökéletesség felett.

Én nagyon boldog vagyok, hogy elég soká éltem ahhoz, hogy megőszülhessek, hogy a fiatalos nevetésem mély ráncokat mart az arcomra. Oly sokan vannak, akik soha nem nevettek, és oly sokan, akik nem érték meg, hogy ősz hajszálaik legyenek.

Ahogy múlnak az évek, úgy egyre könnyebb pozitívnak lenni. Egyre kevesebbet kell törődni azzal, mit gondolnak mások. Én nem teszek fel magam-

nak se kérdéseket. Ráadásul fenntartom magamnak a jogot, hogy ne legyen igazam.

Nos, elmondhatom, hogy nem bánom, hogy öregszem. Szabaddá tesz. Szeretem azt, akivé váltam. Nem akarok örökké élni ezen a világon, de amíg itt vagyok, nem fecsérlem olyanra az időmet, mint, hogy mi lett volna ha..., vagy azon izgassam magam, mi lesz majd. És minden áldott nap eszem édességet (már ha kedvem van hozzá).

Mindig mosolyogj és a szívből fakadó igaz barátságokra nagyon vigyázz!

Szeretettel ajánlom a fenti gondolatokat kor- és kórtársaimnak. És ajánlom még, hogy mindig nevessetek a saját hülyeségeiteken, mert a nevetés az élet legnagyobb adománya és erősíti az immunrendszert.”

Ismeretlen szerző

Levél Édesanyámhoz

Mikor tükörbe nézek, téged látlak
Anyám
ahogy idős korodban, pont így
néztél reám.
Voltál te is fiatal, szép, karcsú és
vonzó,
számomra nem volt más, ki Hozzád
hasonló.
Azonban az élet kegyetlen volt
hozzád
a háború elvitte, s nem hozta vissza
apát.
Egyedül kellett küzdened miértünk
amit mi, gyerekek soha meg nem
értünk.
Felnőtt korba lépve segíteni tudtunk,
de anyai szereteted – amit Tőled
kaptunk,
nem neked, hanem unokáidnak
adtuk.
Ez így természetes, ennek így kell
lenni,

így halad a világ, mindig ezt kell
tenni.
Anyák napja lévén – nézegetem
képed,
soha nem feledem a drága emléked.
Tested régen porlik kinn a temetőben,
de lényeged itt van, mindig itt lesz
velem.
Nem tudok már neked orgonát se
adni,
marad, ami mindig, gyertyát kell
gyújtani.
Ahogy az idő megy, már nem is megy
- rohan,
tudom, találkozunk egyszer
mindannyian.
Anyukám! Mint mindig – ma is
imádkozom érted,
amíg emlékszem rád, nem szűnik
meg léted!

Szeretettel leányod:

Márta

SZÓJÁTÉKOK

Mije van a sok levelet írónak?
Merev nézést kezelő gyógyhely
A túsok száját mivel fogják be?
Mit csinál a mérges hal?
Eszkimó-adó

Téli tradíció
Panni házassága
Drogos Amszterdam
Akinek hebrencs a kutyája
Gilisztagyűjtés

Mit kap a győztes korcsolya bajnoknő?
Kistermetű közlekedési rendőrpár
Sietve komponált zenemű
Jól elkészített ételmérgezés
Mivel udvarol a virág a méhecskének?

Petőfi Velencében
Varjú a bíróságon
Milyen ország Norvégia?
Mit csinált Cyrano?
Falióra irányelve

Kopaszodás
A lecsúszott népréteg felemelése
Költő írószerszáma
Lovacskára csimpaszkodó vérszívó
Mellőzött házastárs

Mit mond az úthenger?
Aki sok krumplit eszik
Hogyan lett a csuklós busz?
Hulló falevél
Agglegénység
Mit mond a szőnyeg?

Küldözési mániája
Bambulancia
Rabtapasszal
Ikrát szór a szeme!
Északi sarc

Fagyomány
Annanász
Fűváros
Ebehurgia
Kupactanács

Jégvirágcsokrot
a SZONDA két apródja
ripsz-rapszódia
gombabiztos
Bim-bókkal

Egy gondola bánt engemet
káár-vallott
Összkomfjordos
Megorrolt
tik-taktika

hajtalankodás
A HON ALJA alá kell nyúl
költőtoll
csikóbőrös kullancs
periférj

Terülj-terülj aszfaltkám
pityókás lesz
Sokat emlegették
lim-lomb
nőn-kívületi állapot
Padlón vagyok!

.....

*A Balaton parton egy csoport gyerek kagylókat gyűjt a finom homokban.
-Ez éppen olyan, mint egy köröm! – kiáltja egyikük, aki a legtávolabb van a csoporttól.*

- Tényleg, hogy hasonlít! – kiáltja egy másik.

S a szél halk visszhangot hoz felénk: Hasonlít-hasonlít-hasonlít!!!

Garay János: Rege a tihanyi visszhangról

A régi szép időkben
Egy szép királyleány
Aranyszőrű kecskéket
Őrzött Tihany fokán.

Sok kinccsel ért föl a
nyáj,
Mely a hegyen legel;
Még többel a leány
Szépsége ékivel.

Szemének, éjhájának,
Arcának párja nincs;
Csak rózsabimbó-ajkán
Van néma, bús bilincs.

„Adj szép leány, nyájad-
ból
Egy csésze friss tejet,
Beteg fiam számára,
S megoldom nyelvedet.”

Szólt Balaton tündére,
Az ősz hullámkirály;
Ajkáról térdig érvén
A hófehér szakáll.

Adott tejet fiának
A szép királyleány,
S a szót a víz királya
Megoldta ajkán.

S csengőbb lőn
ezüstnél,
A méznél édesebb
A szépleány beszéde;
Meggyógyult a beteg.

De büszkeség kapá
meg
A lánykát, s vad negéd,

Hallván, mi szép, mi
bájos
Most ajkán a beszéd.

Mint pénzfukar
kinccsével,
Bánt nyelve bájival,
Nem zenge, csak
magának
E csattogányi dal.

Isten dicsőségére
Meg nem nyitotta azt.
Szegénynek panaszára
Nem zenge lágy
vigaszt.

Testvérnek, barátnak
Irígyen zárta be,
Az esdő szerelemnek
Nem nyílt meg kőszíve.

S mily hamar meg-
nyerte
sok ifjúnak szívét,
A rózsaláncot göge
oly rögtön tépte szét.

Csak egyet vitt sírjába
A mélyebb érzet;
Fiát a tókirálynak,
Ki érte elepedt.

Az aranyszörű nyájnak
Tejéből itt szegény
Bűvös varázs szerel-
met,
Mely méreg lett szívéen.

A tónak ősz királya
Haragra gyúlt ezért,
A bérctől a leányra

S a nyájra átkot kért
A bérc tüzet bocsátott,
Sziklája mind kigyúlt
Három, nap, három éj,
mint Ítéletnapja dúlt.

A nyáj a Balatonba
Rohant, de benn
veszett –
A tó máig kihányja
A kecskekörmöket.

A lányt pedig örökre
Búbáj kötötte meg,
Foglyául tartja máig
Ki tudja, mely üreg?

Szemmel nem látja
senki
Kézzel nem fogható –
De, bár ki megszólítja,
Visszhangja hallható.

Mert büntetésül mondta
A tündér átka ki:
Hogy nyelvével lakoljon,
Mellyel vétett neki.

S ki csengő, szép
szavával
Kevélyen visszaélt,
Istennel és emberrel
Negédből nem beszélt.;

Most bárki szóljon
hozzá,
Bár gazdag vagy
szegény;
Felelni köteles rá
E bércek tetején.

Angyali!!!

Két Őrangyal azt tapasztalja, hogy védenek nagyon gyakran veszekednek egymással. Mivel ők nem ismerik ezt a megnyilvánulási módot, feltételezik, hogy valamilyen csodálatosan jó állapotot okoz, ha az emberek ilyen sokszor megismételik. Ezért elhatározzák, hogy ők is kipróbálják, így legalább tanulnak is valamit küldetésükből. Megegyeznek, hogy az egyik a szoba egyik sarkába, a másik a másikba repül, hívják egymást, de a válaszuk a „Nem!” lesz, ahogyan az emberek szokták minden vita során. El is helyezkednek a leírt módon, majd az egyik szólítja társát:

- Kérlek szépen, repülj hozzám.

Mire a másik:- Jól van, máris jövök!- és ellenkezésre képtelenül odaröppen.

- Úgy látszik, komoly próbák várnak ránk ennek a leckének a megtanulásával kapcsolatban!- szól az első Őrangyal. - Most csináljuk fordítva, te hívjál, én pedig válaszolok.

Újra a két szemben levő sarokban vannak, a második kéri az elsőt:

- Idejönnél hozzám, ha lehetséges?

Az nagy erőfeszítéssel, a szent cél érdekében kipréseli a száján alig hallhatóan - Nem, most nem tudok!

Erre a kérdező Angyalka felszabadultan mondja: - Nem baj, akkor odamegyek én! - és azonnal csatlakozik társához...

Egyszer az Úr átnyújt egy nevet egy angyalnak és elmosolyodik: - Ennek az asszonynak adjunk egy fogyatékos gyermeket.

Az angyal kíváncsiskodik:- Miért éppen neki, Uram? Hisz olyan boldog!

- Éppen azért – mosolyog az Úr. – Hogy adhatnék fogyatékos gyermeket olyan asszonynak, aki nem ismeri a nevetést? Kegyetlenség volna.

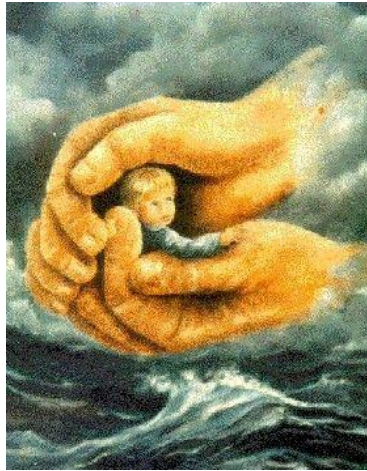
- De lesz hozzá elég türelme? – kérdezi az angyal.

- Nem akarom, hogy túl sok türelme legyen, mert akkor belefut az önsajnálathoz, és az elkeseredésbe. Meg van benne az öntudat, és függetlenség, amely oly ritka és szükséges erény egy anyában. Látod, olyan gyermeket adok neki, aki a saját világában fog élni. Az anyának ezzel kell majd együtt élnie, és ez nem könnyű dolog.

- De Uram, talán nem is hisz benned! - Az Úr elmosolyodik. - Az nem baj. Azon segíthetünk. Ez az asszony tökéletesen megfelel. Megvan benne a megfelelő egészséges önzés.

- Önzés-és? Hát az önzés erény?- Az Úr bólogat. - Ha nem tud néha elszakadni a gyerekeitől, nem fogja bírni a dolgot. Most még nem tudja, de

irigyelni fogják őt. Soha nem fog bedőlni üres szavaknak. Amikor a gyermeke először mondja neki, hogy „mama”, csodát fog átélni. Ha elmeséli vak gyermekének, milyen a fa vagy naplemente, olyannak fogja látni a világot, amilyennek kevesen látják, amilyennek én látom. A tudatlanságot, a gonoszságot, az előítéleteket is. És megengedem neki, hogy fölénk emelkedjen. Soha nem lesz majd egyedül. Minden napján mellette leszek, mert az én munkámat fogja végezni, és ez olyan biztos, mint hogy mellette állok. - És ki legyen a védőszentje? - kérdezi az angyal. Az Úr elmosolyodik: - Elég, ha adunk neki egy tükröt.

Hamvas Béla: Isten tenyerén ébredtem

Isten tenyerén ébredtem, s lenéztem a Földre,
Hófehér csúcsokra, kopár legelőkre.
Kanyargós folyók tükrében láttam kelni a Napot,
Sugaraiban álmos hajnal mosakodott.
Láttam az óceánt gyermekként ragyogni
Sirályokat felette felhőkkel táncolni,
láttam a békét az emberek szívében,
Láttam az erdőket fürödni a fényben.
Láttam sok-sok mosolyt és láttam a reményt,
Láttam az embert, és láttam a zenét,
Láttam a földet szeretetben élni,
Láttam a csöndet a széllel zenélni.
Láttam Istent, amerre csak néztem,
Miközben éppen az Ő tenyerében ültem,
S az Ő hangján szólt hozzám a szél,
Mint anya, ki gyermekének mesél,
Millió apró tükörben láthatod magadat,
Hisz olyannak látod a világot, amilyen Te vagy!

Kovács Barbara: Ma rossz leszek

Ma rossz leszek. Elhatároztam.
Senkinek nem köszönök.
Az oviban verekedni fogok,
meg egy tányért összetörök.
Zsuzsi haját meghúzom,
Laci rajzára odafirkálok,
a várat feldöntöm,
lehet, hogy ezért majd sarokban állok,
de ma akkor is rossz leszek,
olyan rossz, mint soha,
fog majd csodálkozni az egész óvoda!

Foglalkozás alatt mindig felállok,
mindenbe úgyis belekiabálok,
az ebédet nem fogom azért se megenni,
hiába bíztat majd az óvó néni.
Még az is lehet, hogy kiöntöm a vizet...
a mosdóban folyton pacsálok,
kinyújtom a nyelvem a Zolira,
alvás helyett az ágyon ugrálok

Még sosem voltam rossz,
ezért észre se vesznek,
de jó annak a sok
nagyon rossz gyerekek!
Az óvó néni egész nap beszélget velük,
lefoglalja őket, hogy ne legyen idejük
a rosszalkodásra, meg semmi másra.
Velük mindig, mindig beszélgetnek,
meg feladatot kapnak, hogy ügyesek legyenek!
Az a szörnyű Karezs dicséretet kap,
ha nem csinál semmi jót, csak egyszer szót fogad...

Én mindig jó vagyok.
Ma azért is rossz leszek!
Szeressenek engem is úgy,
mint egy rossz gyereket!

Christian Morgenstern: Aki egyáltalán semmit se mond

Mit mond a szél?
Süket, bolond!
Te vak, kevély!
Így szól a szél.

Mit mond a lomb?
Te vak, kevély!
Süket, bolond!
Így szól a lomb.

(De van, aki eféle megjegyzést nem tesz itt.
És ez Fuchsék cselédje.
Mivelhogy nincs nekik.)

Jókai Anna: Pontosítás

Az angyaloknak nincsen szárnyuk
- tudnak röpködni
Az ördög nem fekete
- annál sokkal sötétebb
A menny nem fönt a pokol nem lent
nem hely inkább állapot
Jézus nem fotogén és nem fecserészik
- Ő nem a tévékettő sztárja
Krisztus nem csak meghalt értünk
- elő is élt nekünk valamit
Isten nem ősz és nem lakozik
- Ő van, tér s idő felett
Az ember többé nincs gyámság alatt
- az útért és az irányért maga felel
A halál akár a mag halála nem pusztán rothadás
- hanem az új hajtás feltétele

William Blake: Egy homokszemben lásd meg a világot

Egy homokszemben lásd meg a világot,
Egy vadvirágban a fénylő eget,
Egy órában az örökkévalót,
S tartsd tenyeredben a végtelent.

Lásd a világot egy homokszemben,
A mennyországot kis világban,
Őrizd a végtelent két kezében,
Az örökkévalót egy órában...

(Weöres Sándor fordítása)

Falu Tamás: Harmónia

Bennem a hangok színné válnak,
Csilingelnek a színek, árnyak,
S mikor a szín, hang összecseng,
Megérezlek, nagy égi csend.

Alkonyi tóvá mélyül a lelkem,
Hallom szívem zenélni csendben,
Zengő tükörré olvadok...
Belém néznek a csillagok.

VICCOLDAL

Két öreg hölgy beszélget.

- Mikor fiatal voltam, az orvosnál mindig le kellett vetkőznöm. Ma már csak a nyelvemet kell kinyújtani...

- Látod, mennyit fejlődött az orvostudomány azóta....

- Idióta voltam, amikor elvettelek feleségül!!

- Nem vitatom. De akkor olyan szerelmes voltam, hogy nem vettem észre....

A kis Katika először ment anyjával az operába.

- Anyu, miért fenyegeti a bácsi az énekesnőt??

- Nem fenyegeti, ő dirigál.

- Akkor a néni miért kiabál????

- Mindig ásítózol, ha valamit mondok neked, - szól a feleség a férjének.

- Nem ásítok, csak megpróbálok én is valamit mondani...

Egy skót sorra próbálja a sajtokat a boltban.

Végre az egyik ízlik neki. Megkérdezi az eladó:

- Mennyit szeretne?

- Csak egy picit kockát, az egérfogóba kell...

Nagy szegénységben és igen rossz házasságban él a székely atyafi. Buzgón kéri az Urat, hogy szabadítsa meg a szegénységtől, és a házsártos feleségétől.

Meghatja az Urat a kitartó könyörgés, s küld egy angyalt hozzá, azzal a szigorú meghagyással, hogy csak egyetlen kívánságát teljesítheti. Az atyafi nagy gondban van. Ha gazdagságot kér, azt nem tudja élvezni a kibírhatatlan asszony mellett. Ha új, jóra való feleséget kér, azzal meg nem tud normálisan élni a szegénység miatt. Végre rájön a megoldásra:

- Egyetlen kívánságom van: én legyek a város leggazdagabb özvegyembere.

- Mondd kapitány! Miért van a te bal lábad helyén egy tuskó?

- Hát tudod, 1845-ben részt vettem egy hatalmas csatában. Csak úgy röpködtek a gránátok, az ágyúgolyók... és az egyik eltalálta a lábam. Azóta falábam van.

- És miért van a jobb kezed helyén vaskampó?

- 1849-ben is volt egy hatalmas csata. Egymás után füttyültek a gránátok, és z egyik elvitte a karomat.

- És mondd kapitány, miért van a jobb szemed helyén üveggolyó?

- 1850-ben egy szigeten kötöttünk ki, és ott a szemembe repült egy szúnyog.

- És egy szúnyogtól...?

- Igen, mert tudod, akkor még nem szoktam meg az új kezemet.

Az alábbi eset (állítólag) megtörtént az USA-ban:

Egyik éjjel egy lakó kinézett az ablakán és észrevette, hogy néhány tolvaj éppen kirámolni készül a garázsát. Ezután a telefonhoz rohant és kétségbeesetten hívta a rendőrséget: A hívásra a következő választ kapta:- Most épp nincs szabad járőr kocsink, majd ha lesz, kiküldünk egyet és körülnéz.

A lakó igen csak meglepődött, de nem volt mit tenni. Egy hirtelen ötlettől vezérelve ismét tárcsázta a rendőrséget: - Halló! Rendőrség? Én vagyok az előbbi telefonáló, akinek azt mondták, hogy épp nincs szabad járőr kocsijuk. Csak azt akartam mondani, hogy ne fáradjanak, a betolakodókat már lelőttem.

Kis időn belül több szirénázó járőr kocsi is megjelent a helyszínen és a környék úgy nézett ki, mint egy nagy kivilágított karácsonyfa. Természetesen a tolvajokat is elkapták. Miközben felvették a jegyzőkönyvet, az egyik nyomozónak feltűnt valami és elkezdte kideríteni az ügyet a lakónál:

- Elnézést uram, mintha azt mondta volna a telefonban, hogy lelőtte a betörőket!

- Biztos úr, maguk pedig mintha az mondták volna, hogy pillanatnyilag nincs egy darab szabad járőr kocsijuk sem!

Tanulságos történet.... 😊

A férj egy pár órai horgászat után úgy dönt, hogy kiköt a csónakjával, és pihen egy kicsit. A feleség ekkor úgy dönt, hogy elviszi a csónakot egy kicsit, és majd olvasgat a tó közepén.

Be is indítja a motort, behajózik, és lehorgonyoz. Nem sokkal később megjelenik a horgászellenőr.

-Hölgyem! A tónak ezen a részen tilos a horgászat!

-De kérem, én nem horgászok, hanem olvasok!

-Igen, de minden eszköze megvan a horgászathoz, és bármikor elkezdheti!

-De mondom, hogy olvasok!

-Ha nem megy máshova, föl kell hogy írjam!

-Olvasásért?

-Nem, hanem mert tiltott területen horgászik! Most lehet, hogy olvas, de minden eszköze megvan a horgászathoz, és bármikor elkezdheti!

-Jó, de én meg akkor följelentem szexuális zaklatásért!

-De hisz magához sem értem! Nem is csináltam semmit!

-De minden eszköze megvan, és bármikor elkezdheti!

-További szép napot Hölgyem! - és ezzel továbbállt.

Tanulság: soha ne vitatkozz olyan nővel, aki olvas, mert az valószínű gondolkodni is tud!

Az öreg székely utazik a vonaton. Ül vele szemben egy nő, aki egyszer csak megszólal:

- Elnézést, felhúzná az ablakot? Nagyon hideg van odakint.

Az öreg szó nélkül felhúzza, majd megkérdezi:

- Na, oszt most má' meleg van odakinn?

Két paraszt beszélget:

- Te, a Józsit mégsem holnap temetik, hanem pénteken.

- Miért, jobban van?

- Na, milyen nős embernek lenni?

- Megfiatalodtam! Mintha újra 15 éves lennék!

- Hogy lehet az?

- Újra a WC-ben cigarettázom...